

השפעת אתרל ומורפקטין על ייצור מלפפונים לתעשייה בקטיף מכני חד-פעמי

מאת חיים נרסון, הרי פריס, צבי קרחי, מנחם אדלשטיין, אניקה גוברס, דליה פרוידנברג, מרדכי מאירצ'יק, תחנת הנסיונות נוה-יער, מינהל המחקר החקלאי*

בניסוי-שדה בבית-השטה באביב תשל"ט נבחנה השפעת השימוש במוסתי הצמיחה אתרל ומורפקטין על היבול באסיף חד-פעמי במלפפונים מהשושרת, "שחל 22" ומהזן פיקמור (Pickmore). השפעת חמרי הצמיחה היתה מועטת ביותר בשושרת שחל 22 ומרובה מאוד בזן פיקמור. פוטנציאל ההנבה של השושרת שחל 22 כפול מזה של הזן פיקמור, בעיקר בשל מספר רב יותר של פירות מסחריים לצמח.

בזן פיקמור גרמו ריסוסי מורפקטין ואתרל הגדלה ניכרת של מספר הפירות המסחריים לצמח. ההשפעה על היבול ("ק"ג/ד') היתה די מתונה. ערך היבול ("ל"י/ד') הושפע במידה רבה יותר, שכן מורפקטין ובמידת-מה גם אתרל הגדילו את השיעור והיבול של הפירות הקטנים, שערכם הכספי רב יותר.

שיעור הפירות הקטנים והמעוותים (אינם בכלל היבול המסחרי) היה 54% בזן פיקמור ו-34% בשושרת שחל 22. הפרש זה נובע, כפי הנראה, מדגם פריחה נקבי אטי ומפוזר בפיקמור לעומת פריחה נקבית מרוכזת בשושרת שחל 22. נתונים אלו עשויים להסביר את השוני בתגובת הזנים למוסתי הצמיחה.

מבוא

בתחילת שנות השבעים החלה בישראל תנופה של גידול מלפפונים לקטיף מכני חד-פעמי, תנופה שנקטעה באיבה (1). בשנתיים האחרונות החלה שוב התעוררות בעניין זה, כשמרכז הכובד מועתק מאי-זור שער הנגב למזרח עמק יזרעאל ולאזור בית-שאן. התבססות ענף המלפפונים לתעשייה מותנית באיסוף מכני, שכן בתנאים הכלכליים והחברתיים כיום לא ניתן לאסוף יבול מלפפונים משטח גדול בקטיף ידני. הצלחה כלכלית בגידול מלפפונים לאיסוף מכני

תלויה בהגברה ניכרת של ריכוז ההנבה. קבלת יבול חד-פעמי מרוכז תתאפשר על-ידי התאמת זנים בעלי נטייה נקבית חזקה (7, 10), על-ידי שימוש בחמרי צמיחה המרכיזים ומגבירים את הפריחה הנקבית (5, 8) ואת החנטה (3, 4, 5, 6) ועל-ידי שיטות אגרוטכניות משופרות (9).

הגדלת היבול במלפפונים לאיסוף חד-פעמי קשורה באופן ישיר בהגברת החנטה בכל צמח וצמח. בצמח מלפפון לא יחנטו, בדרך-כלל, יותר מ-1-2 פירות באותו זמן, שכן פרי שחנט ראשון — יעכב את החנטה ואת ההתפתחות של פירות מאוחרים יותר. אפשר להתגבר על מגבלה זו בדרך של טיפוח זנים בעלי פריחה נקבית מרוכזת, המאפשרת למספר גדול

* מפרסומי מינהל המרכז החקלאי, סדרה ה' 1980, מס' 2288.

חקלאי, עצור!
חסוך 30%—50%
ע"י השימוש בתכשיר ההדבקה

פ.ל. פיקם

להארכת משך פעילותם של קוטלי פטריות
בתפוחי-אדמה, בצל, שום, גזר, הדורים ופרחים
ולהדברה ביולוגית באבוקדו.

לריסוס מהאוויר ומהקרקה

רימי * Rimi

טלפון 50034 ת.ד. 29511

שיטות וחמרים

מלפפונים מהון פיקמור ומהשושרת שחל 22 נורעו במורעה פנאומטית באביב תשל"ט בבית-השטה. הוריעה נעשתה ב-20.4.79 על ערוגות ברוחב 1.92 מ'. במרכז כל ערוגה נורעו שלוש שורות ברווחים של 40 ס"מ ביניהן. צפיפות הצמחים בשורה היתה 14.7 למטר בשושרת שחל 22 (כ-23,000 צמח לדונם) ו-17.8 למטר בון פיקמור (כ-27,800 צמח לדונם). כל חלקת ניסוי היתה באורך של 11 מ'. היו 4 חזרות, ושיטת הניסוי היתה בלוקים באקראי. אתרל* בריכוז של 400 ח"מ ניתן למחצית החלקות, כאשר בצמחים התפתח העלה החמישי. עם פריחת כ-5 פרחי נקבה לצמח ניתן טיפול במו"ר

של פירות לחנוט ולהתפתח בריזמנית. אפשרות נוספת היא — להשתמש במוסתי צמיחה כגון מורפקטין, המעכבים את ההולכה הביופטלית של האוקסינים, ובכך משפרים את החנטה (6). הגדלת ריכוז הפריחה הנקבית אפשרית על-ידי אתרל (8). על כן, שילוב שני חמרים אלה עשוי להגדיל במידה ניכרת את יבול המלפפונים לאיסוף חד-פעמי (5). עבודה זו נעשתה במטרה לקבוע מהי יעילות מוסתי הצמיחה אתרל ומורפקטין בהגברת יבול חד-פעמי בון אמריקאי טיפוס: פיקמור, ובשושרת נקבית מטיפוח מקומי של המחלקה לגנטיקה של צמחים במכון ויצמן — שחל 22. שושרת זו מצטיינת בריכוזיות רבה של פריחה נקבית (תוצאות התקבלו בנהייער ועדיין לא פורסמו) ובאופי גדילה ננסי ומסיים (דטרמיננטי).

(2 Chloroethyl) Phosphonic acid.

השידוך המושלם...

אפוגן -
תכשיר סיסטמי
בעל יעילות
גבוהה בהדברת
מחלת קמחון
הדילועיים.

ניתן לריסוס עד
7 ימים לפני הקטיף.

ייעוץ והדרכה:
אחים מילצ'ן בע"מ
המחלקה החקלאית
ח"א. רח' קרליבך 29, פל. 4-3-285282

והיחס מבלע-מקור היה גדול בשושרת שחל 22 בהש-
וואה לזן פיקמור. בחישוב המשקל הווגטיבי של
ט ב ל ה 1. השפעת אתרל ומורפקטין על הצמיחה
הווגטיבית ועל יחס מבלע/מקור במלפפונים
לתעשייה באיפוף חד-פעמי.

מסקל טרי של צמח, גר' 1	מסקל טרי של מכלע/מקור ²	ה י פ ר ל
79 אב	1.2 ב	ריכוז אתרל, ה"פ
83 ב	0.9 א	0
		400
86 ב	1.2 ב	הזן
76 א	0.9 א	שחל 22
		פיקמור
79 אב	1.1 אב	ריכוז מורפקטין, ה"פ
81 אב	1.0 א	0
83 ב	1.0 א	75
		150
למ	למ	אינטראקציות ³
למ	למ	אתרלאזן
למ	למ	אתרלאסורפקטין
למ	למ	זןאמורפקטין
למ	למ	אתרלאזןאמורפקטין

פקטין** בריכוזים של 75 ו-150 ח"מ. בכל הריסוסים
היה נפח התרסס 75 ליטר/ד'. ארבעה מדגמי צמ-
חים של 1.92 מ"ר נלקחו מכל חלקה בפרק-הזמן
6/6-14/6. בכל חלקה נלקחו המדגמים ברווח-זמן
של יומיים זה מזה, אך תחילת הדגימה לא היתה
באותו מועד בכל הטיפולים, כי אם בהתאם להתפת-
חות הפירות. הפירות בכל מדגם מוינו ל-6 קבוצות,
כלהלן: (1) קוטר קטן מ"מ 19 (2) קוטר 19-27
מ"מ; (3) קוטר 27-37 מ"מ; (4) קוטר 37-50 מ"מ;
(5) קוטר גדול מ"מ 50 (6) פירות מעוותי צורה.
קבוצות 2-4 היו את היבול המסחרי. בכל מדגם
נקבע מספר הפירות ומשקלם בכל הקבוצות. כמו כן
נמנו הצמחים בכל מדגם, ונקבע המשקל הטרי
של הגבעול והעלים. ערך היבול (ל"י) נקבע בהתאם
למחירי בית-החרושת בבית-השטה למלפפונים בגדלים
השונים. השיטות האגרוטכניות היו כמו אלו המתוא-
רות במאמר קודם (2).

תוצאות

ריסוס באתרל לא השפיע על משקל חלקי הצמח
הווגטיביים (גבעול + עלים), אך הקטין את היחס
מבלע/מקור (טבלה 1). המשקל הווגטיבי של הצמח
* Chlorflurenol (Methyl 2-Chloro-9-Hydroxy-
fluorene [9] Carboxylate).

- 1 גבעול + עלים. הערכים הם ממועד שיא היבול.
- 2 מבלע - משקל פירות כללי; מקור - משקל
גבעולים + עלים.
- 3 ל"מ - לא מובהק; * מובהק ברמה של 5%.

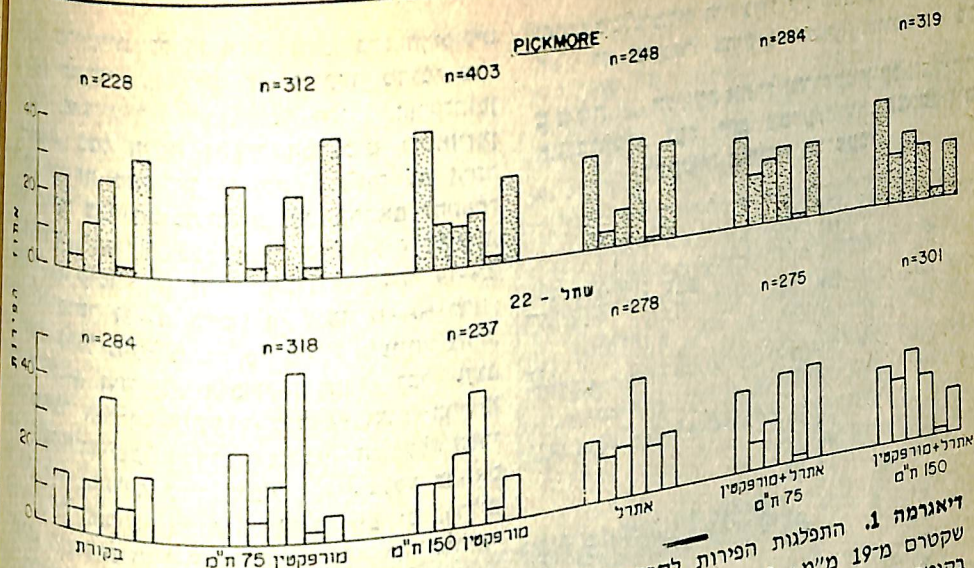
ירקו
למה לשלם יותר?
תקבל אותה תוצאה
בפחות הוצאה.
להדברת מחלת הדמיעה
ומחלות בקטריאליות אחרות
רסס ב-

מובדוקס

יעוץ והדרכה
המחלקה החקלאית
ת.ד. 607 באר שבע

מכתשים
מכשירים נכחים בנ"מ

ידי

דיאגרמה 1. התפלגות הפירות לקבוצות במועד שיא היבול. הקבוצות, משמאל לימין: (1) פירות שקטרם מ-19 מ"מ; (2) פירות בקוטר 19—27 מ"מ; (3) פירות בקוטר 27—37 מ"מ; (4) פירות בקוטר 37—50 מ"מ; (5) פירות שקטרם גדול מ-50 מ"מ; (6) פירות מעוותי צורה.

הצמחים ליחידת-שטח לא נמצא הפרש בין הזנים. החומר המעכב מורפקטין לא השפיע באופן מובהק על היחס בין המבלע והמקור. השפעת המורפקטין על הגדילה הווגטיבית של הצמח היתה שונה בשני

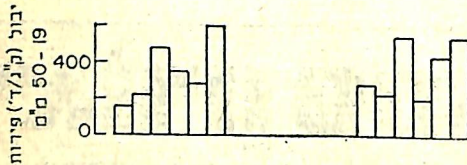
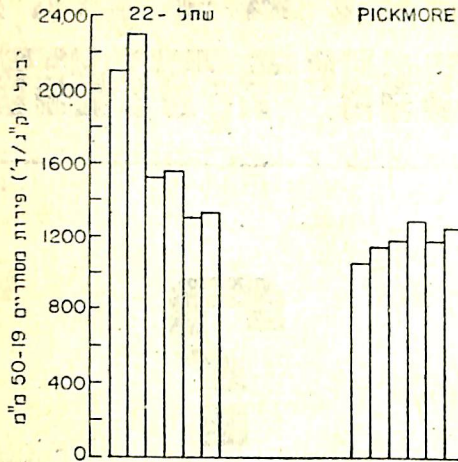
רוביגן

(EL-222)

התכשיר הסיסטמי החדש
להדברת קמחון בוורדים ובחצילים

י. לוכסמבורג חברה לכימיקלים בע"מ
ת.ד. 13, טלפון 259654, תל-אביב

דיאגרמה 2. השפעת אתרל ומורפקטין על יבול הפירות הקטנים (19—37 מ"מ) ועל כלל היבול המסחרי (19—50 מ"מ). הטיפולים, משמאל לימין: היקש, מורפקטין 75 ח"מ, מורפקטין 150 ח"מ, אתרל, אתרל + מורפקטין 75 ח"מ, אתרל + מורפקטין 150 ח"מ.

שים לב! בצד השמאלי התחתון של הדיאגרמה, במקום 19—50 צ"ל 19—37.

ריסוס באתרל גרם פחיתת יבול מובהקת בשושרת שחל 22 והגדלת יבול מועטת בזון פיקמור (דיאגרמה 2). נתון זה נכון גם ביחס לערך הכספי של היבול (טבלה 3).

מורפקטין, בייחוד בריכוז של 150 ח"מ, הגדיל מאוד את יבול הפירות הקטנים. היבול הכללי לא הושפע באופן מובהק מריסוס המורפקטין, אך ניכרת

ט ב ל ה 3. השפעת אתרל ומורפקטין על ערך היבול (ל"י/ר) במועד שיא היבול במלפפונים לתעשייה בקטיף חד-פעמי.

ריכוז אתרל (ח"מ)			ריכוז מורפקטין (ח"מ)		
150	75	0	150	75	0
שחל 22					
גד - 7863	ד - 9412	בג - 6766	גד - 7863	ד - 9412	בג - 6766
0	0	0	0	0	0
400	6941	בג - 6785	400	5669	בג - 6785
פיקמור					
א - 4383	א - 4647	אב - 5667	א - 4383	א - 4647	אב - 5667
0	0	0	0	0	0
400	5272	אב - 5957	400	5514	אב - 5957
ממוצע לריכוז מורפקטין			ממוצע לריכוז מורפקטין		
6115	6311	6294	6115	6311	6294

שרת שחל 22 ובזון פיקמור: בשחל 22 גרם המור-פקטין את הקטנת המשקל הווגטיבי, ובפיקמור — את הגדלתו.

התפלגות הפירות לקבוצות במועד הדגימה שבו התקבל שיא היבול המסחרי (קבוצות 2—4) — מוצגת בדיאגרמה 1. השימוש באתרל הגדיל באופן מובהק את שיעור הפירות שבקבוצה 2 והקטין באופן מובהק את שיעור הפירות שבקבוצה 4. אתרל לא השפיע על אחוז הפירות המעוותים. ריסוס במור-פקטין בריכוז של 150 ח"מ גרם אף הוא הגדלת שיעור הפירות הקטנים של קבוצה 2 והקטנת שיעור הפירות הגדולים של קבוצה 4. שיעור הפירות הקטנים בקטרס מ"מ 19 (קבוצה 1) בזון פיקמור היה מרובה במידה ניכרת מאשר בשושרת שחל 22. מאידך גיסא היה שיעור הפירות הגדולים של קבוצה 4 בשושרת שחל 22 רב יותר מבזון פיקמור. שיעור הפירות המעוותים בזון פיקמור היה כמעט כפליים מאשר בשושרת שחל 22. נמצאו שתי אינטראקציות מובהקות בין אתרל לזון ביחס להתפלגות הפירנת: ריסוס באתרל הביא לידי הקטנת שיעור הפירות הגדולים רק בשושרת שחל 22. כמו כן גרם הריסוס באתרל הגדלת שיעור הפירות המעוותים בשחל 22 והקטנת שיעור פירות אלו בזון פיקמור.

מועד הדגימה שבו התקבל שיא היבול לא הושפע מריסוס אתרל ומורפקטין, והיה בכל טיפולי הניסוי 44—42 יום לאחר ההצצה. במועד זה היה מספר הפירות המסחריים לצמח בשושרת שחל 22 מרובה במידה מובהקת מאשר בזון פיקמור (טבלה 2).

ט ב ל ה 2. השפעת אתרל ומורפקטין על מספר הפירות לצמח במועד שיא היבול, במלפפונים לתעשייה בקטיף חד-פעמי.

ריכוז אתרל (ח"מ)			ריכוז מורפקטין (ח"מ)		
150	75	0	150	75	0
שחל 22					
גד - 0.96	ד - 1.20	בג - 0.94	גד - 0.96	ד - 1.20	בג - 0.94
0	0	0	0	0	0
400	0.88	בג - 0.69	400	0.88	בג - 0.69
פיקמור					
א - 0.42	אב - 0.53	א - 0.42	א - 0.42	אב - 0.53	א - 0.42
0	0	0	0	0	0
400	0.53	אב - 0.79	400	0.53	אב - 0.79
ממוצע לריכוז מורפקטין			ממוצע לריכוז מורפקטין		
0.70	0.80	0.91	0.70	0.80	0.91

הטיפול במורפקטין הגדיל את מספר הפירות לצמח — אבל רק בריכוז של 150 ח"מ היתה ההגדלה מובהקת. מאידך גיסא גרם הריסוס באתרל את הגדלת מספר הפירות לצמח בזון פיקמור בלבד, ואילו בשושרת שחל 22 התקבלה נטייה מסוימת בכיוון ההפוך.

היבול המסחרי וערכו בשושרת שחל 22 היו מרובים במידה מובהקת מאשר בזון פיקמור (דיאגרמה 2, טבלה 3). לא התקבל הפרש בין הזנים ביבול הפירות הקטנים (קוטר 19—37 מ"מ).

מגמה של פגיעה ביבול השושרת שחל 22 ושל הגדלת יבול הזן פיקמור.

דיון ומסקנות

א. התוצאה הבולטת ביותר בעבודה הנוכחית היא התגובה השונה של הזנים לטיפולים במוסתי הצמיחה באופן כללי, היתה השושרת שחל 22 אדישה לרייטוסים באתרל ובמורפקטין, ואילו הזן פיקמור הגיב בחיוב. בשושרת שחל 22, רק טיפול במורפקטין בריכוז 75 ח"מ הגדיל במידת-מה את היבול בהשוואה להיקש, ואילו כל יתר הטיפולים הקטינוהו. מאידך גיסא, בון פיקמור, כל הטיפולים במוסתי הצמיחה על צירופיהם השונים, הגדילו את היבול המסחרי ב-8%—23% ואת ערכו הכספי ב-6%—36%.

ב. הגדלת היבול וערכו בון פיקמור קשורה בהגדלת מספר הפירות לצמח ובהגדלת שיעור הפירות הקטנים בכלל הפירות במועד שבו התקבל יבול השיא.

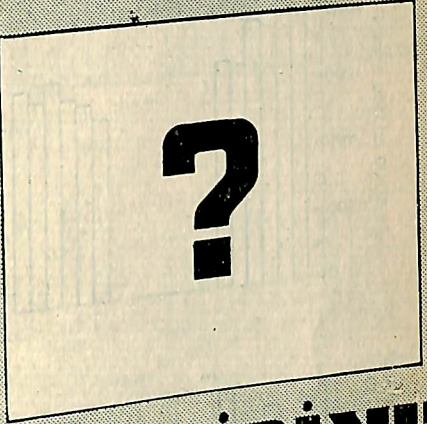
ריסוס באתרל הגדיל את מספר הפירות הממוצע בון פיקמור ב-28%, ואילו בשחל 22 גרם הפחחה ממוצעת של 11% ברכיב יבול זה. ריסוס במורפקטין בריכוז 75 ח"מ הגדיל את מספר הפירות הממוצע בון פיקמור ב-39%, ובריקוז 150 ח"מ — ב-59%. בשחל 22 הביאו ריסוסי המורפקטין לידי הגדלה מתונה יותר במספר הפירות: ב-15% בריכוז של 150 ח"מ וב-2% בלבד בריכוז של 75 ח"מ.

ג. קיים הפרש בפיטנציאל ההנבה בין השושרת שחל 22 לבין פיקמור. ממצא זה עולה מהשוואת היבולים בחלקות ההיקש בשני הזנים. היבול של שחל 22 היה מרובה ב-100% מזה של הזן פיקמור. הפרש זה נובע, רוב-ככולו, מהפרש גדול עוד יותר (128%) במספר הפירות המסחריים לצמח במועד שבו התקבל יבול השיא.

ד. למרות אופי הצימוח המסיים של השושרת שחל 22 — לא היה משקל העלים והגבעול ליחידת שטח בשושרת זו פחות מאשר בון פיקמור. היחס בין המבלע (כלל יבול הפירות) המהווה את היבול הביולוגי לבין המקור (משקל העלים והגבעול) גבוה בשחל 22 ב-39%, בהשוואה לזן פיקמור. בפיקמור, גרם אחד של מקור יצר 0.87 גרם של מבלע; ואילו בשחל 22, גרם אחד של מקור יצר 1.21 גרם של מבלע.

ה. בניסוי נוסף שנערך בנוה-יער (תוצאות טרם פורסמו) הוברר, שדגם הפריחה בשושרת שחל 22 שונה מאוד מזה שבון פיקמור. בראשון קיימת נטייה חזקה לרכו את הופעת פרחי הנקבה (יתכן כי הדבר קשור עם אופי הצימוח המסיים) באופן שיכולים להופיע בצמח אחד חמישה פרחי נקבה ליום ואף יותר. הפריחה הנקבית בון פיקמור אטית יותר ומפוררת. יתכן מאוד, שהבדל זה בין הזנים מסביר את תגובתם השונה-בתכלית לריסוסי אתרל

לאן נעלמו האקדמיות

ניאורון 500 השמיד אותן!

ניאורון 500 מחסל ומשמיד, סלקטיבית, את כל סוגי האקדמיות המזיקות בכל שלבי התפתחותן כולל אקדמיות עמידות.

ניאורון 500 אינו פוגע בחרקים מועילים; פעילותו מצויינת בפרדס, מטעי תפוחים ואגסים, כרם, חממות וורדים ובגידולי עגבניות, חצילים, שעועית ותות-שדה, חקלאי!

להבטחת יבולך, השתמש ב"ניאורון 500".

הדרכה והמצה בלעדית:

כצט
CDS

כצט כימיקלים וציוד טכני בע"מ
משרד ראשי:
מ"ת, קרית-יגריה, דרך רובינסקי 100,
טל. 924416

מען למכתבים: ת.ד. 10, ת"א.

בקטיף חד-פעמי. „השדה" ס': 879—881.
3. פלביץ ד., ע. מנג'ם (1976): יבול מירבי של
מלפפונים קטנים לאיסוף ממוכן על-ידי טיפול בחמ-
רי צמיחה ועיתוי מתאים של האיסוף. „השדה" ג'ו:
1157—1161.

4. פלביץ ד., ע. מנג'ם (1977): חמרי צמיחה
מעודדי חנטה פרתנוקרפית מרבים יבול מלפפונים
לאיסוף ממוכן. „השדה" ג'ז': 1601—1607.

5. Cantliffe D.J. (1976). Proc. Fla. State
Hort. Soc. 89: 94—96.

6. Cantliffe D.J. (1977). HortScience 12: 58.

7. Connor L., J. & E.C. Martin (1971). Hort-
Science 6: 337—339.

8. Rudich J., A.H. Halevy & N. Kedar
(1969). Planta 86: 69—76.

9. Sims, W.L. & M.B. Zahara (1978): Gro-
wing pickling cucumbers for mechanical harves-
ting. Leaflet 2677 Div. Agric. Sci. Univ. Calif.

10. Uzategui N.A. & L.R. Baker (1979).
J. Amer. Soc. Hort. Sci. 104: 148—151.

ומורפקטין. השימוש באתרל בשושרת שחל 22 אינו
נדרש, בשל הנטייה לפריחה נקבית מרוכזת. מאותה
סיבה, אף מורפקטין אינו יכול לתרום רבות, שכן
פריחה מרוכזת מבטיחה חנטה ביוזמנית של מספר
פירות ללא עיכוב של פירות צעירים מצד פירות
שחנטו קודם.

השושרת שחל 22 עתידה לפנות את מקומה עוד
בשנה זו, משום שאינה נאותה לעיבוד תעשייתי.
אך תוצאות עבודה זו מצביעות על כך, שהיא נושאת
תכונות טובות רבות, המתאימות לאיסוף מכני חד-
פעמי. תכונות של צימוח וגטיבי מוגבל, ריכוזיות
של פריחה נקבית והנבה — מן הראוי שיימצאו
בזנים שיפותחו בעתיד.

ספרות

1. איילון א. (1974): מלפפונים לתעשייה. סיכומי
מחקרים, תצפיות וסיורים, 1973/4. משרד החקלאות,
שה"מ, המחלקה לירקות.
2. גרסון ח., צ. קרחי, ה. פריס, ד. שושני,
י. שרגא, י. לוריא (1980): השפעת תוספת דשן
זרחני מרוכז בתלם — על יבול מלפפונים לתעשייה

**הקצ
לקמחונות
בעגבניות
תעשייה
רסס ב-**

מכירות

ותווכח...

ייעוץ והדרכה
המחלקה החקלאית
מ.ד. 60 בארשבע

מכתשים

מכתשים נחים בנח

EFFECTS OF ETHEPHON AND MORPHACTIN ON YIELD OF PICKLING CUCUMBERS FOR MECHANICAL ONCE-OVER HARVEST

M. Nerson, H.S. Paris, Z. Karchi, M. Edelstein,
A. Govers, D. Freudenberg and M. Meirchick

The effects of ethephon and morphactin on the yield for once-over harvest in cucumbers of line 'Shahal-22' and of cv. Pickmore were examined in field experiments conducted during the spring of 1979 at Bet haShitta in the Yizre'el Valley of northern Israel.

The yield potential of 'Shahal-22' is about twice as large as that of 'Pickmore', mainly due to its higher number of commercially acceptable fruit per plant. Commercially unusable fruits reached 34% in 'Shahal-22' and 54% in 'Pickmore'. These differences probably result from the higher concentration of female flowers in 'Shahal-22' as compared with 'Pickmore'.

In 'Shahal 22', morphactin and ethephon did not markedly affect the total yield or commercial value. In 'Pickmore', sprays of morphactin and ethephon did not markedly affect the total yield but did increase the number of commercially acceptable fruits per plant. Treatment with morphactin and, to a lesser extent, with ethephon also resulted in an increase in the percentage of smaller fruits, thereby greatly increasing the commercial value.

The high concentration of female flowers in 'Shahal-22' and relatively low concentration in 'Pickmore' may explain their differing responses to treatment with morphactin and ethephon.

רידומיל פלוס

מכיל 15% רידומיל בתוספת 35% נחושת
להדברת כשותית בבצל למאכל ולזרעים
ולהדברת כשותית במשתלות גפן

כצט כימיקלים וציוד טכני בע"מ
משרד ראשי: פתח-תקוה, קריית אריה, דרך ז'בוטינסקי 100, טל. 924416
מען לחתבים: ת.ד. 10, ת"א.

איך תתקשר אל "השדה" ?

מכתבים — ת.ד. 40044, מיקוד 61400, תל-אביב
ביקור — בית המרכז החקלאי, שדרות שאול המלך 8, תל-אביב
טלפון — דרך מרכזיית המרכז החקלאי